

Olga Tokarczuk

Inspiracją do napisania tego wiersza było wzruszenie, którego doświadczyłem podczas wykładu Olgi Tokarczuk, po jej otrzymaniu nagrody Nobla. Kiedy tak pięknie mówiła

W tym wykładzie nasz Świat przyrównała do tkaniny uplecionej z opowieści, zastanawiała się nad narratorem a szczególnie, kto nim jest w Biblii, W swoim wystąpieniu ostrzegała nas również przed ludźmi, którzy nami manipulują.

Olga Tokarczuk

Wykład noblowski

Cóż w Sztokholmie w białej sali
Rzecz się dla nas wielka stała
W sukni z marzeń w pełnej gali
Olga Nobla otrzymała

Na Olimpu była scenie
Z pełną czarą swego wdzięku
A zaś w twórczej będąc wienie
Wykład dała ... z Noblem w ręku

A jej mowa ... jak szum morza
Gdy są fale bardzo małe
Była w treści jak łan zboża
Kiedy kłosa są dojrzałe

Były słowa o czułości
O biblijnym narratorze
O emocji duchowości
I mądrości w sensu zbiorze

Była fikcja były mity
Dychotomia świat i ego
Był sens faktów marzeń byty
I pytania o dlaczego

Było też o wyobraźni
Jako źródle do istnienia
O istocie i o jaźni
I że wszystko wciąż się zmienia

A ponadto były słowa
O aktorze i człowieku
Była to po prostu mowa
O miłości jako leku

.....

Jestem dumny z mej noblistki
Z jej urody kobiecości
A jej słowa ... eseistki
Deszczem były jej mądrości

K.P. Mełpin 2020

Olga Tokarczuk
Wykład noblowski

Przed wirusem w białej sali
Rzecz się dla nas wielka stała
W sukni z marzeń w pełnej gali
Olga Nobla otrzymała

Na Olimpu była scenie
Z pełną czarą swego wdzięku
A zaś w twórczej będąc wienie
Wykład dała ... z Noblem w ręku

A jej mowa ... jak szum morza
Gdy są fale bardzo małe
Była w treści jak łan zboża
Kiedy kłosa są dojrzałe

Były słowa o czułości
O biblijnym narratorze
O emocji duchowości
I mądrości w sensu zbiorze

Była fikcja były mity
Dychotomia świat i ego
Był sens faktów marzeń byty
I pytania o dlaczego

Było też o wyobraźni
Jako źródle do istnienia
O istocie i o jaźni
I że wszystko wciąż się zmienia

A ponadto były słowa
O aktorze i człowieku
Była to po prostu mowa
O miłości jako leku

.....

Jestem dumny z mej noblistki
Z jej urody kobiecości
A jej słowa ... eseistki

Dla nas deszczem są mądrości

K.P. Mełpin 2020

Szanowni Państwo,

w związku z toczącą się w internecie dyskusją wokół mojego felietonu opublikowanego w [„Frankfurter Allgemeine Zeitung”](#) i kontrowersjami narosłymi z powodu faktu, że cytowane są jego wyrwane z kontekstu fragmenty, postanowiłam udostępnić Państwu całość oryginalnego tekstu w języku polskim.

Zapraszam do lektury :)

Olga Tokarczuk. Fot. Twotter @tokarczuk_olga

Okno

Z mojego okna widzę białą morwę, drzewo, które mnie fascynuje i było jednym z powodów, dlaczego tu zamieszkałam. Morwa jest hojną rośliną - całą wiosną i całe lato karmi dziesiątki ptasich rodzin swoimi słodkimi i zdrowymi owocami. Teraz jednak morwa nie ma liści, widzę więc kawałek cichej ulicy, po której rzadko ktoś przechodzi, idąc w kierunku parku. Pogoda we Wrocławiu jest prawie letnia, świeci oślepiające słońce, niebo jest błękitne, a powietrze czyste. Dziś podczas spaceru z psem, widziałam jak dwie sroki przeganiały od swojego gniazda sowę. Spojrzałyśmy sobie z sową w oczy z odległości zaledwie metra. Mam wrażenie, że zwierzęta też czekają na to, co się wydarzy. Dla mnie już od dłuższego czasu świata było za dużo. Za dużo, za szybko, za głośno.

Nie mam więc „traumy odosobnienia” i nie cierpię z tego powodu, że nie spotykam się z ludźmi. Nie żałuję, że zamknęli kina, jest mi obojętne, że nieczynne są galerie handlowe. Martwię się tylko, kiedy pomyślę o tych wszystkich, którzy stracili pracę. Kiedy dowiedziałam się o zapobiegawczej kwarantannie, poczułam coś w rodzaju ulgi i wiem, że wielu ludzi czuje podobnie, choć się tego wstydzi. Moja introwersja długo zduszana i maltretowana dyktatem nadaktywnych ekstrawertów, otrzepała się i wyszła z szafy.

Patrzę przez okno na sąsiada, zapracowanego prawnika, którego jeszcze niedawno widywałam, jak wyjeżdżał rano do sądu z togą przewieszoną przez ramię. Teraz w workowatym dresie walczy z gałęzią w ogródku, chyba wziął się za porządki. Widzę parę młodych ludzi, jak wyprowadzają starego psa, który od ostatniej zimy ledwie chodzi. Pies chwieje się na nogach, a oni cierpliwie mu towarzyszą, idąc najwolniejszym krokiem. Śmieciarka z wielkim hałasem odbiera śmieci.

Życie toczy się, a jakże, ale w zupełnie innym rytmie. Zrobiłam porządek w szafie i wyniosłam przeczytane gazety do pojemnika na papier. Przesadziłam kwiaty. Odebrałam rower z naprawy. Przyjemność sprawia mi gotowanie.

Uporczywie wracają do mnie obrazy z dzieciństwa, kiedy było dużo więcej czasu i można było go „marnować”, godzinami gapiąc się przez okno, obserwując mrówki, leżąc pod stołem i wyobrażając sobie, że to jest arka. Albo czytając encyklopedię.

Czy aby nie jest tak, że wróciliśmy do normalnego rytmu życia? Że to nie wirus jest zaburzeniem normy, ale właśnie odwrotnie – tamten hektyczny świat przed wirusem był nienormalny?

Wirus przypomniał nam przecież to, co tak namiętnie wypieraliśmy - że jesteśmy kruchymi istotami, zbudowanymi z najdelikatniejszej materii. Że umieramy, że jesteśmy śmiertelni. Że nie jesteśmy oddzieleni od świata swoim „człowieczeństwem” i wyjątkowością, ale świat jest rodzajem wielkiej sieci, w której tkwimy, połączeni z innymi bytami niewidzialnymi nićmi zależności i wpływów. Że jesteśmy zależni od siebie i bez względu na to, z jak dalekich krajów pochodzimy, jakim językiem mówimy i jaki jest kolor naszej skóry, tak samo zapadamy na choroby, tak samo boimy się i tak samo umieramy.

Uświadomił nam, że bez względu na to, jak bardzo czujemy się słabi i bezbronni wobec zagrożenia, są wokół nas ludzie, którzy są jeszcze słabsi i potrzebują pomocy. Przypomniał, jak delikatni są nasi starzy rodzice i dziadkowie i jak bardzo należy im się nasza opieka.

Pokazał nam, że nasza gorączkowa ruchliwość zagraża światu. I przywołał to samo pytanie, które rzadko mieliśmy odwagę sobie zadać: Czego właściwie szukamy?

Lęk przed chorobą zawrócił więc nas z zapętlonej drogi i z konieczności przypomniał o istnieniu gniazd, z których pochodzimy i w których czujemy się

bezpiecznie. I nawet gdyśmy byli, nie wiem jak wielkimi podróżnikami, to w sytuacji takiej, jak ta, zawsze będziemy przeć do jakiegoś domu.

Tym samym objawiły się nam smutne prawdy – że w chwili zagrożenia wraca myślenie w zamykających i wykluczających kategoriach narodów i granic. W tym trudnym momencie okazało się, jak słaba w praktyce jest idea wspólnoty europejskiej. Unia właściwie oddała mecz walkowerem, przekazując decyzje w czasach kryzysu państwowym. **Zamknięcie granic państwowych uważam za największą porażkę tego marnego czasu – wróciły stare egoizmy i kategorie „swoi” i „obcy”, czyli to, co przez ostatnie lata zwalczaliśmy z nadzieją, że nigdy więcej nie będzie formatowało nam umysłów.**

Lęk przed wirusem przywołał automatycznie najprostsze atawistyczne przekonanie, że winni są jacyś obcy i to oni zawsze skądś przynoszą zagrożenie. **W Europie wirus jest „skądś”, nie jest nasz, jest obcy. W Polsce podejrzani stali się wszyscy ci, którzy wracają z zagranicy.**

Fala zatraskiwanych granic, monstrualne kolejki na przejściach granicznych dla wielu młodych ludzi były zapewne szokiem. Wirus przypomina: granice istnieją i mają się dobrze.

Obawiam się też, że wirus szybko przypomni nam jeszcze inną starą prawdę, jak bardzo nie jesteśmy sobie równi. Jedni z nas wylecą prywatnymi samolotami do domu na wyspie lub w leśnym odosobnieniu, a inni zostaną w miastach, żeby obsługiwać elektrownie i wodociągi. Jeszcze inni będą ryzykować zdrowie, pracując w sklepach i szpitalach. Jedni dorobią się na epidemii, inni stracą dorobek swojego życia.

Kryzys, jaki nadchodzi, zapewne podważy te zasady, które wydawały się nam stabilne; wiele państw nie poradzi sobie z nim i w obliczu ich dekompozycji obudzą się nowe porządki, jak to często bywa po kryzysach.

Siedzimy w domu, czytamy książki i oglądamy seriale, ale w rzeczywistości przygotowujemy się do wielkiej bitwy o nową rzeczywistość, której nie potrafimy sobie nawet wyobrazić, powoli rozumiejąc, że nic już nie będzie takie samo, jak przedtem.

Sytuacja przymusowej kwarantanny i skoszarowania rodziny w domu może uświadomić nam to, do czego wcale nie chcielibyśmy się przyznać: że rodzina nas męczy, że więzi małżeńskie dawno już zetlały. Nasze dzieci wyjdą z kwarantanny uzależnione od internetu, a wielu z nas uświadomi sobie bezsens i

jałowość sytuacji, w której mechanicznie i siłą inercji tkwi. A co, jeśli wzrośnie nam liczba zabójstw, samobójstw i chorób psychicznych?

Na naszych oczach rozwiewa się jak dym paradygmat cywilizacyjny, który nas kształtował przez ostatnie dwieście lat: że jesteśmy panami stworzenia, możemy wszystko i świat należy do nas.

Nadchodzą nowe czasy.

Olga Tokarczuk

Polska Podzielona

Rządy Prawa i Sprawiedliwości, wzbudziły w nas gniew i sprzeciw. Najpierw okres przedwyborczy - gorące dyskusje, kłótnie, pierwsze niesnaski między znajomymi. Później „czystki” wśród przyjaciół - niejeden z nas w tym czasie znacznie ograniczył grono znajomych. Jeśli czujesz to samo, że PiS zniszczył Polskę, podzielił Polaków - dołącz do naszej grupy **Polska Podzielona**